

AQUA-Service
Malešovice 105, 664 65 Malešovice
tel.: +420 728 887 961, e-mail: j.zahradka@email.cz

RNDr. Jiří Zahradka, CSc.

**Znalec v oboru vodní hospodářství, odvětví rybářství
a rybníkářství se specializací pro hydrobiologii a jakost vody
a v oboru ochrana přírody**

Leska, ř.km 0,015 – 0,145, Dobšice, úprava koryta

**(Přírodovědný průzkum a posouzení vlivu záměru na zákonem chráněné
zájmy ochrany přírody)**

Malešovice, září 2020

1. ÚVOD

1.1. Zpracovatel

RNDr. Jiří Zahradka, CSc., 664 65 Malešovice 105.

1.2. Odborná způsobilost

Při zpracování závěrečné zprávy využil autor své odborné způsobilosti **znalce v oboru vodní hospodářství, odvětví rybářství a rybníkářství se specializací pro hydrobiologii a jakost vody a v oboru ochrany přírody**, a dále patnáctileté praxe autorizované osoby k provádění posouzení podle § 67 zák. č. 114/1992 Sb.

Posouzení po formální stránce odpovídá **biologickému hodnocení ve smyslu ustanovení § 67 podle § 45i zák. č. 114/1992 Sb.** a bude předloženo jako příloha žádosti o vydání závazného stanoviska k výše uvedené akci orgánu ochrany přírody.

2. CHARAKTERISTIKA ZAMÝŠLENÉHO ZÁSAHU

2.1. Název zásahu

Leska, ř.km 0,015 – 0,145 Dobšice, úprava koryta

2.2. Údaje o investorovi

Investorem zásahu je **Povodí Moravy, s.p.**, se sídlem **Dřevařská 932/11, Brno, PSČ 602 00, IČO: 708 90 013, DIČ: CZ70890013.**

Projektantem záměru je **AQUA CENTRUM Břeclav s.r.o.**, se sídlem **Kapusty 27, 690 06 Břeclav, IČO: 607 10 063. DIČ: CZ60710063**, hlavní projektant: **Ing. Milan Bartolšic**, autorizovaný inženýr pro vodohospodářské stavby. .

2.3. Celková charakteristika zásahu, jeho rozsah a umístění

Jedná se o úpravu koryta toku Leska v ř.km 0,015-0,145. Úprava spočívá v úpravě profilu koryta toku včetně sklonu nivelety dna a opevnění dna a svahů koryta v předmětném úseku. Koryto není v ř.km 0,015-0,134 opevněno. Svahy jsou osety travní směsí, travnatý porost je pravidelně kosen. Pomístně se na svazích nachází náletové stromové a keřové porosty zasahující do průtočného profilu koryta. Dno je pravidelně čištěno od nánosů.

Předmětný úsek koryta je značně namáhán zejména v období přívalových srážek, kdy vlivem vysoké hladiny vody a rychlosti průtoku dochází k pravidelnému poškozování břehů pomístními nátržemi. Nátrže jsou pravidelně opravovány záhozem z lomového kamene.

V rámci bouracích prací budou odstraněny stávající lávky pro pěší v ř.km 0,0568 - a v ř. km 0,0999. Dále se odstraní opevnění svahů v místě křížení s kanalizací DN400 v ř. km 0,0373-0,0389 a opevnění svahu v místě vyústění kanalizace DN 600 v ř.km 0,0366 včetně zbytků opevnění dna.

Součástí stavebních prací je opevnění dna a svahů záhozem z lomového kamene v ř.km. 0,015-0,0261, opevnění dna a svahů rovinaninou z lomového kamene v ř. km 0,0261-0,124, opevnění dna a svahů dlažbou z lomového kamene v ř.km 0,124-0,135 a oprava stávajícího dna a opěrných stěn v ř.km 0,135-0,145.

Rozsah kácení stromových a keřových porostů bude minimální, budou pouze odstraněny porosty zasahující do průtočného profilu opravovaného úseku koryta. Stromové a keřové porosty vně průtočného profilu koryta zůstanou zachovány.

2.4. Vstupy a výstupy

Vstupy:

- Zábor půdy – Vlastní záměr – oprava koryta potoka Leska - leží na pozemcích ve vlastnictví České republiky, s právem hospodařit Povodí Moravy, s.p., stavbou mohou být v souvislosti s přístupněním staveniště dotčeny okolní pozemky a to pozemky ve vlastnictví obce Dobšice. Záměrem nebudou dotčeny plochy zemědělského půdního fondu (ZPF) ani pozemky určené k plnění funkce lesa (PUPFL).
- Odběr a spotřeba vody – Realizace záměru nepředpokládá napojení na vodovodní či kanalizační síť.
- Surovinové zdroje – Realizace záměru ani jeho trvalý provoz nekladou nároky na surovinové zdroje.
- Energetické zdroje – Záměr nemá požadavky na kapacity veřejných energetických sítí a komunikačních vedení veřejné komunikační sítě. Záměr nevyžaduje napojení na jiný druh technické infrastruktury.
- Biodiverzita – realizace záměru, resp. jeho trvalý provoz, neovlivní současný stav, biodiverzity území.

Výstupy:

- Emise do ovzduší – v průběhu prací bude lokalita nevýznamně zatížena výfukovými plyny z dopravní a stavební techniky.
- Odpadní vody – v průběhu realizace ani v průběhu trvalého provozu záměru nebudou vznikat odpadní vody.
- Odpady – veškeré odpady vzniklé při realizaci záměru budou likvidovány v souladu s platnými předpisy ba úseku odpadového hospodářství.
- Zdroje hluku – v období realizace záměru bude území nevýznamně zatíženo hlukem z provozu dopravní a stavební techniky.
- Rizika havárií – v souvislosti s realizací záměru nehrozí při dodržení běžných organizačních postupů a technologických norem riziko havárií.

2.5. Přehled navržených variant

Záměr je předkládán v jedné variantě vycházející z konfigurace stávajícího koryta potoka Leska.

2.6. Harmonogram činností

Přesný termín realizace záměru není znám, předpokládaná doba realizace je v nižších jednotkách měsíců.

3. ÚDAJE O STAVU PŘÍRODY A KRAJINY V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Posuzované území leží v přechodné a nereprezentativní zóně Lechovického bioregionu (4.1, Culek, M. a kol., 1995: Biogeografické členění České republiky, ENIGMA Praha). Lechovický bioregion leží ve středu jižní Moravy, zabírá geomorfologický celek Dyjsko – svrateckého úvalu s výjimkou širokých říčních niv Dyje a Svratky a jejich přítoků. Bioregion je tvořen šterkopískovými terasami s pokryvy spraší a ostrůvky krystalinika. Převažuje 1. dobový vegetační stupeň, potenciální vegetaci tvoří dubohabrové háje a teplomilné doubravy. Bioregion je významně ovlivněn srážkovým stínem Českomoravské vrchoviny. V současnosti v bioregionu plošně významně dominuje obhospodařovaná zemědělská půda, což neplatí pro zájmovou lokalitu, nacházející se intravilánu obce Dobšice.

Fytogeografické členění: Fytogeografická oblast termofytikum, východní část fytogeografického okresu 16 Znojensko – brněnská pahorkatina, vegetační stupeň kolinní. Potenciálně přirozenou vegetací jsou sprašové doubravy s *Quercus petraea*, *Q. pubescens* a *Q. robur* – *Quercetum pubescenti-roboris*.

Geologie: Podloží tvoří nepevněné sedimenty mořského neogénu (jíly, písky, šterky), které jsou většinou překryty pleistocenními terasovými šterkopísky a málo mocnými vrstvami

Leska, ř.km 0,015 – 0,145 Dobšice, úprava koryta
Přírodovědný průzkum a posouzení vlivu záměru na zákonem chráněné zájmy ochrany přírody
spraše. Zvětralinový plášť - jílovito-písčité zvětraliny.

Pedologie: Celý bioregion leží v černozemní oblasti, převažují typické černozemně na spraších. V zájmovém území se jedná o karbonátové formy černozemí.

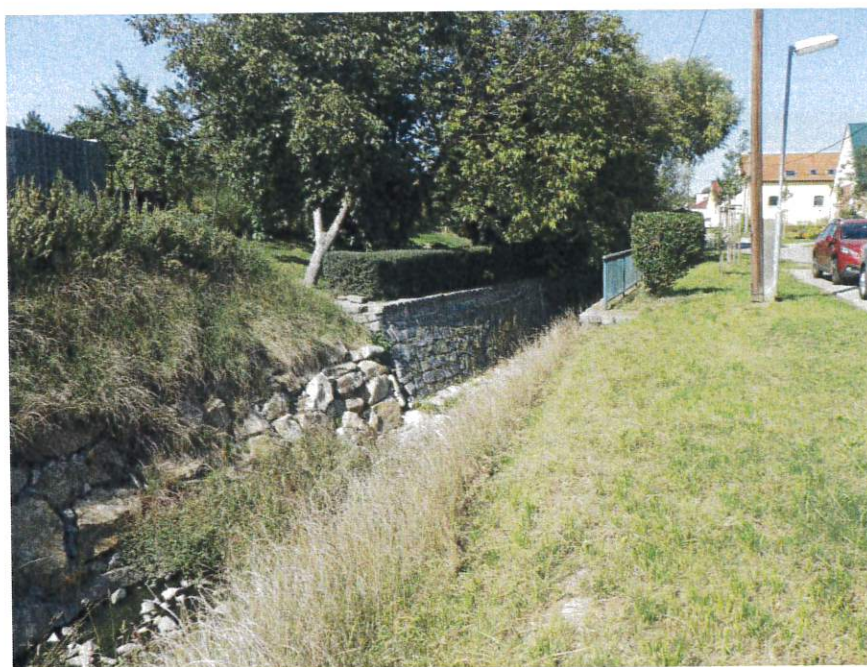
Průměrná roční teplota: 9 – 9,5 °C

Průměrný roční úhrn srážek: 500 mm

Klimatická oblast: T4 – nejteplejší oblast ČR

Hydrologie: hydrologicky patří území do povodí Dyje (Dyje – Morava)

Vlastní lokalitu záměru tvoří upravené koryto potoka Leska, jedná se o nejspodnější úsek toku, který není opevněn opěrnými kamennými zdmi či lomovým záhozem v délce 130 m. Celý posuzovaný úsek toku protéká intravilánem obce Dobšice, takže jak vlastní koryto tak pobřežní pozemky jsou silně odpřírodněny. Hodnocení vlivů záměru bylo zpracováno na základě přírodovědných průzkumů prováděných v pozdně letním až časně podzimním aspektu roku 2020.

Stávající úprava nad horním koncem záměru

Leska, ř.km 0,015 – 0,145 Dobšice, úprava koryta
Přírodovědný průzkum a posouzení vlivu záměru na zákonem chráněné zájmy ochrany přírody

Střední úsek posuzovaného záměru

Ústí Lesky do Dyje

3.1. Analýza NDOP

Analýzou nálezové databáze ochrany přírody (NDOP), spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, nebyl v okolí záměru zjištěn výskyt zvláště chráněných druhů rostlin. O výskytu zvláště chráněných druhů živočichů byly získány údaje o výskytu obojživelníků, plazů a ptáků, ovšem nikoliv z posuzovaného úseku toku, ale z blízkého okolí z řeky Dyje do které potok Leska ústí. Jako výběrová kritéria pro rešerši NDOP byla použita:

- pole síťového mapování 7162
- k.ú. Dobšice (546 941)
- období od 1.1.2015 po současnost (5 ucelených sezón)

Pozn.: KO – druh kriticky ohrožený; SO – druh silně ohrožený; O – druh ohrožený

Obojživelníci

Ropucha zelená – *Bufo viridis* – SO

Plazi

užovka podplamatá – *Natrix tessellata* – KO

Ptáci

ledňáček říční – *Alcedo atthis* – SO

potápka malá – *Tachybaptus ruficollis* – O

volavka bílá – *Ardea alba* – SO

Vesměs se jedná o druhy, které se v upraveném korytu a jeho blízkosti, protékajícím intravilánem obce, mohou vyskytovat pouze náhodně. Jejich trvalý výskyt je v prostoru opravovaného koryta toku nepravděpodobný, osídlují však tok řeky Dyje.

3.2. Botanická charakteristika území

Poloha:

Hodnocené území se nachází v kat. území Dobšice, okr. Znojmo. Jedná se o úsek toku protékající v severo - jižním směru obcí, ústící do Dyje.

Ekotop:

Pravidelně kosený bylinný porost na upravených březích potoka, s výjimkou nejspodnějšího úseku prakticky bez břehových porostů dřevin.

Fytogeografické členění:

Podle regionálně fytogeografického členění (Skalický 1988) je území součástí termofytika, fytogeografického okresu 16 Znojmsko – brněnská pahorkatina.

Biotop, fytocenóza:

Dle charakteru území podle Katalogu biotopů ČR (Chytrý & spol., 2001) náleží posuzované plochy do biotopu typu X – biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem, skupiny biotopů X1 – urbanizovaná území, případně X8 – křoviny s rudérálními a nepůvodními druhy.

Metodika

Během botanického průzkumu byl proveden soupis rostlinných druhů v celém dotčeném úseku toku. Dřeviny jsou v seznamu nalezených druhů uvedeny tučně.

Seznam druhů nalezených na lokalitě:

Botanický průzkum byl proveden v pozdně letním až časně podzimním aspektu roku 2020. Registrováno bylo 54 druhů vyšších rostlin, z toho 4 dřevin (stromů i keřů), které jsou v seznamu zvýrazněny tučně.

Ve zkoumaném úseku toku **nebyl nalezen žádný rostlinný druh zvláště chráněný** podle zákona č. 114/1994 Sb., ani fytogeograficky významný druh pro danou floristickou oblast. Většina inventarizovaných druhů vyšších rostlin patří mezi běžné druhy domácího původu, kromě několika zavlečených neofytů, které se zde většinou nechovají invazně.

Vědecký název	Český název	Charakter druhů		
		Invazní (neofyt) (nepův. zavlečený)	Původní (domácí)	Archeofyt (zdomácnělý)
<i>Acer campestre</i>	javor babyka		/	
<i>Acer negundo</i>	javor jasanolistý	/		
<i>Aegopodium podagraria</i>	bršlice kozí noha		/	
<i>Agropyron repens</i>	pýr plazivý		/	
<i>Achillea millefolium</i>	řebříček obecný		/	
<i>Ajuga reptans</i>	zběhovec plazivý		/	
<i>Alnus glutinosa</i>	olše lepkavá		/	
<i>Alopecurus pratensis</i>	psárka luční		/	
<i>Amaranthus retroflexus</i>	laskavec ohnutý	/		
<i>Arctium tomentosum</i>	lopuch plstnatý			/
<i>Armoracia rusticana</i>	křen selský		/	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	ovsík vyvýšený	/		
<i>Artemisia vulgaris</i>	pelyněk černobýl		/	
<i>Atriplex patula</i>	lebeda rozkladitá			/
<i>Bromus sterilis</i>	sveřep jalový			/
<i>Calamagrostis epigeios</i>	třtina křovištní		/	
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	kokoška pastuší tobolka		/	
<i>Cerastium vulgare</i>	rožec obecný		/	
<i>Cichorium intybus</i>	čekanka obecná		/	
<i>Cirsium arvense</i>	pcháč rolní			/
<i>Convolvulus arvensis</i>	svlačec rolní			/
<i>Corydalis cava</i>	dymnivka dutá		/	
<i>Dactylis glomerata</i>	srha říznačka		/	
<i>Galium aparine</i>	svízel přítula		/	
<i>Geum urbanum</i>	kuklík městský	/		

<i>Glechoma hederacea</i>	popenec obecný	/	/
<i>Hordeum murinum</i>	ječmen myší	/	
<i>Hypericum perforatum</i>	třezalka tečkovaná	/	
<i>Chelidonium majus</i>	vlaštovičník větší		/
<i>Impatiens glandulifera</i>	netýkavka žláznatá	/	
<i>Lamium album</i>	hluchavka bílá	/	
<i>Lamium maculatum</i>	hluchavka skvrnitá	/	
<i>Lilene latifolia ssp. alba</i>	silenska široolistá bílá		/
<i>Lolium perenne</i>	jílek vytrvalý	/	
<i>Mentha arvensis</i>	máta rolní	/	
<i>Phalaris arundinacea</i>	chrastice rákosovitá	/	
<i>Plantago lanceolata</i>	jitrocel kopinatý	/	
<i>Plantago major</i>	jitrocel větší	/	
<i>Papaver rhoeas</i>	mák vlčí		/
<i>Poa annua</i>	lipnice roční	/	
<i>Poa pratensis</i>	lipnice luční	/	
<i>Polygonum aviculare</i>	rdesno ptačí		/
<i>Potentilla reptans</i>	mochna plazivá	/	
<i>Rorippa sylvestris</i>	rukev obecná	/	
<i>Rumex acetosus</i>	šťovík kyselý	/	
Salix sp.	vrba	/	
<i>Sonchus oleraceus</i>	mléč zelinný		/
<i>Symphytum officinale</i>	kostival lékařský	/	
<i>Taraxacum officinale</i>	smetanka lékařská	/	
<i>Trifolium pratense</i>	jetel luční	/	
<i>Trifolium repens</i>	jetel plazivý	/	
<i>Urtica dioica</i>	kopřiva dvoudomá	/	
<i>Vicia cracca</i>	vikev ptačí	/	
<i>Viola odorata</i>	violka vonná	/	

Použité podklady a zdroje informací :

- Dostál Josef: Klíč k úplné květeně ČSR, ČSAV Praha, 1954;
- Hejný S., Slavík B. et al. (1988-2004): Květena České (socialistické) republiky. 1 – 7;
- Chytrý, M., Kučera, T., Kočí, M.: Katalog biotopů české republiky, AOPK Praha, 2001;
- Kubát, K.: Klíč k úplné květeně České republiky, Academia Praha, 2002;
- Procházka, František: Černý a červený seznam cévnatých rostlin ČR (stav v roce 2000), Příroda 18, Praha, 2001;
- Fytogeografická mapa biotopů ČR;
- www.mapy.cz.

3.3. Hydrobiologická charakteristika území

Hydrobiologický průzkum byl prováděn standardizovanou metodou PERLA (viz www.ochranavod.cz, www.env.cz), která se využívá v rámci státního monitoringu ekologického stavu vod České republiky podle Rámcové směrnice o vodách.

Odběr vzorků byl proveden standardní metodou tzv. "kopaného vzorku" (kick sampling) pomocí bentosové sítě s velikostí ok 0.5 mm. Vzorek byl získán tříminutovým multihabitatovým odběrem, získaný biologický materiál byl fixován 4 % roztokem formaldehydu a determinován na nejnížší dosažitelnou taxonomickou úroveň, pokud možno na úroveň druhu. V případech, kdy determinace nedosáhla druhové úrovně se jednalo o obtížně determinovatelné taxony a převážně juvenilní jedince bez zřetelně vyvinutých determinačních znaků.

Hydrobiologický průzkum byl zaměřen na poznání struktury společenstva makrozoobentosu potoka Leska. Jako indikátor jakosti vody a stavu životního prostředí bylo využito společenstvo makrozoobentosu, tj. bezobratlých organismů osidlujících dno toků. Volba tohoto společenstva pro posuzování jakosti vody má některé významné výhody. Organismy tvořící společenstvo makrozoobentosu migrují jen minimálně, struktura společenstva tedy odráží stav na konkrétní lokalitě. Vzhledem k vývojovému cyklu a délce vývoje jednotlivých druhů organismů reprezentuje společenstvo makrozoobentosu dlouhodobý stav jakosti vody.

Výsledky hydrobiologického průzkumu

		hojnost
Oligochaeta	<i>Naididae g. spp.</i>	+++
	<i>Tubificidae g. sp.</i>	+++
Hirudinea	<i>Helobdella stagnalis</i>	++
	<i>Erpobdella octoculata</i>	+
Mollusca	<i>Lymnaea peregra</i>	+
Crustacea	<i>Asselus aquaticus</i>	+++
Ephemeroptera	<i>Baetis sp. juv.</i>	++
	<i>Centroptilum luteolum</i>	+
Odonata	<i>Calopteryx virgo</i>	++
Heteroptera	<i>Corixa sp.</i>	+
	<i>Plea atomaria</i>	+
Megaloptera	<i>Sialis lutaria</i>	+
Trichoptera	<i>Hydropsyche pelucidula</i>	+
	<i>Hydropsyche sp. juv.</i>	+
Chironomidae	<i>Chironomus sk. plumosus</i>	++
	<i>Chironomus sp.</i>	++
	<i>Limnochironomus sp.</i>	+++

Makrozoobentos potoka Leska je druhově velmi chudý, dominují v něm máloštětinatí červi (*Oligochaeta*), beruška vodní (*Asselus aquaticus*) a larvy pakomárů (*Chironomidae*), vesměs se jedná o indikátory alfa-mesosaprobního stavu jakosti vody, tedy vody organicky znečištěné. Příčinou jsou zřejmě zaústění splaškových vod z obecní zástavby.

Při hydrobiologickém průzkumu **nebyl zjištěn výskyt žádného zvláště chráněného druhu živočicha.**

3.4. Vertebratologická charakteristika území

V průběhu pozdně letního až časně podzimního aspektu roku 2020 byl proveden zoologický průzkum obratlovců. Cílem průzkumu bylo zjištění výskytu obratlovců v zájmovém území a jeho nejbližším okolí, s důrazem na prokázání výskytu zvláště chráněných druhů dle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., v platných zněních. Při zoologickém průzkumu byli obratlovci sledováni především metodou liniových transektů, procházejících zájmovou plochou. Obojživelníci byli v zájmovém území sledováni vizuálně či akusticky. Plazi byli zaznamenáváni vizuálně a byli determinováni bez odchytu. Ptáci byli na transektech v zájmovém území i jeho bezprostředním okolí sledováni vizuálně a akusticky. Savci byli v zájmovém území sledováni nejen vizuálně přímým pozorováním v terénu, ale také prostřednictvím pobytových značek a stop. Nebylo prováděno kvantitativní hodnocení fauny.

Pozn.: Použité zkratky: **KO** – kriticky ohrožený druh; **SO** – silně ohrožený druh; **O** – ohrožený druh dle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhl. 395/1992 Sb.

Obojživelníci

Skokan zelený – *Pelophylax esculentus* s.l. – KOH / SO

Plazi

Ještěrka obecná – *Lacerta agilis* – SO

Užovka obojková – *Natrix natrix* – O

Užovka podplamatá – *Natrix tessellata* – KO

Ptáci

Budníček menší - *Phylloscopus collybita*

Budníček větší - *Phylloscopus trochilus*

Červenka obecná - *Erithacus rubecula*

Dlask tlustozobý - *Coccothraustes coccothraustes*

Drozd zpěvný - *Turdus philomelos*

Holub domácí - *Columba livia* f. *domestica*

Holub hřivnáč - *Columba palumbus*

Hrdlička divoká - *Streptopelia turtur*

Hrdlička zahradní - *Streptopelia decaocto*

Jiříčka obecná - *Delichon urbica*

Kachna divoká - *Anas platyrhynchos*

Kos černý - *Turdus merula*

Ledňáček říční – *Alcedo atthis* – SO

Pěnkava obecná - *Fringilla coelebs*

Poštolka obecná - *Falco tinnunculus*

Rehek domácí - *Phoenicurus ochruros*

Rehek zahradní - *Phoenicurus phoenicurus*

Stehlík obecný - *Carduelis carduelis*

Straka obecná - *Pica pica*

Strakapoud velký - *Dendrocopos major*

Strnad obecný - *Emberiza citrinella*

Střízlík obecný - *Troglodytes troglodytes*

Sýkora babka - *Parus palustris*

Sýkora koňadra - *Parus major*

Sýkora modřinka - *Parus caeruleus*

Špaček obecný - *Sturnus vulgaris*

Vlaštovka obecná - *Hirundo rustica* – O

Vrabec polní - *Passer montanus*

Vrána šedá - *Corvus cornix*

Zvonek zelený - *Carduelis chloris*

Zvonohlík zahradní - *Serinus serinus*

Savci

Hraboš polní (*Microtus arvalis*)

Ježek západní (*Erinaceus europaeus*)

Kočka domácí (*Felis silvestris* f. domestica)

Krtek obecný (*Talpa europaea*)

V zájmovém území a jeho nejbližším okolí bylo v pozdně letním až časně podzimním aspektu roku 2020 zjištěno celkem 39 druhů obratlovců, z toho 1 druh obojživelníků, 3 druhy plazů, 31 druhů ptáků a 4 druhy savců. Výčet nalezených druhů, zejména v případě ptáků, nemůže být úplný, vyžadoval by podstatně podrobnější a déletrvající zoologický průzkum. Protože však dotčenými biotopy budou zejména biotopy vodní a antropogenní plochy v intravilánu obce, soustředil se zoologický (resp. vertebratologický) průzkum zejména na obojživelníky a plazy, mezi nimiž byly zjištěny 4 zvláště chráněné druhy. Mezi ptáky byl zjištěn jeden zvláště chráněný druh – vlaštovka obecná, tento druh však nemá přímou biotopovou vazbu na posuzovanou lokalitu a nebude realizací záměru dotčena, další zvláště chráněný druh ptáka – ledňáček říční – je vázán na tok řeky Dyje.

4. HODNOCENÍ VLIVU ZÁSAHU

Pro hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle ust. §67 zák. č. 114/1992 Sb. byly využity tyto podklady, které byly zhodnoceny jako dostačující:

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění
- Vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zák. č. 114/1992Sb., v platném znění
- Zadání rozsahu stavby – zpracování PD, Povodí Moravy, s.p., 2020
- Culek M. (1995, ed.): Biogeografické členění České republiky. Praha, Enigma
- Dostál J, 1954: Klíč k úplné květeně ČSR, ČSAV Praha, 1954
- Grulich V., 2012: Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. – Preslia, 2012
- Hejný S., Slavík B. et al. (1988-2004): Květena České (socialistické) republiky. 1 – 7
- Chytrý, M., Kučera, T., Kočí, M.: Katalog biotopů české republiky, AOPK Praha, 2001
- Výsledky vlastních terénních šetření autora a spolupracovníků v průběhu měsíce dubna až června 2020.

Z hlediska zákonem chráněných zájmů ochrany přírody může být zamýšlený záměr posuzována jako zásah do:

- významného krajinného prvku (VKP) vodní tok
- územního systému ekologické stability (ÚSES)
- biotopů a populací rostlin a živočichů
- dřevin rostoucích mimo les
- krajinného rázu
- biotopů a populací zvláště chráněných druhů rostlin živočichů

Rušivé vlivy budou působit zejména při stavebních pracích, kdy budou rušivě působit zejména hluk, pohyb lidí a mechanismů. Trvalý provoz záměru zajistí ochranu vodohospodářských zájmů bez významného vlivu na biodiverzitu. Postupnou sukcesí rostlinných a živočišných společenstev budou v krátké době zahlazeny následky zemních a stavebních prací.

Technické řešení záměru se předkládá v jedné variantě vycházející z konfigurace koryta toku a přilehlého terénu.

4.1. Předpokládané přímé vlivy

4.1.1. Vliv na významný krajinný prvek vodní tok

Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umisťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů. (§ 4, odst. 2, zák. č. 114/1992 Sb.)

Zásah do významného krajinného prvku **vodní tok** se bude týkat prostorově omezeného místa, relativně krátkého úseku toku (130 m) navazujícím na již upravený, výše položený úsek. Koryto toku je již v současnosti upraveno bez opevnění, výše položená část toku je technicky upravena (opěrné zdi, kamenné záhozy, dlažba). Ekologické funkce vodního toku Leska jsou již v současnosti významně degradovány jak znečištěním tak technickou úpravou koryta v intravilánu obce, takže z tohoto pohledu lze hodnotit vliv záměru na významný krajinný prvek **vodní tok jako indiferentní**.

4.1.2. Vliv na územní systém ekologické stability

Vymezení systému ekologické stability, zajišťujícího uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivé působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny stanoví a jeho hodnocení provádějí orgány územního plánování a ochrany přírody ve spolupráci s orgány vodohospodářskými, ochrany zemědělského půdního fondu a státní správy lesního hospodářství. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ; jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Podrobnosti vymezení a hodnocení systému ekologické stability a podrobnosti plánů, projektů a opatření v procesu jeho vytváření stanoví ministerstvo životního prostředí České republiky (dále jen "ministerstvo životního prostředí") obecně závazným právním předpisem. (§ 4, odst. 1, zák. č. 114/1992 Sb.)

Významné krajinné prvky tvoří kostru územního systému ekologické stability (ÚSES). Realizace záměru se jich dotkne jen nevýznamně, a to s indiferentním vlivem (viz předchozí stať). **Ekologicko-stabilizační funkce ÚSES tak nebude v období realizace záměru ohrožena, stejně jako v dlouhodobém působení vodohospodářských funkcí opraveného koryta toku.**

4.1.3. Vliv na biotopy a populace živočichů

Všechny druhy rostlin a živočichů jsou chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytom, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí (§ 5, odst. 1, zák. č. 114/1992 Sb.)

V průběhu vlastních prací, tj. zejména v průběhu zemních a stavebních prací, bude mít stavební činnost na většinu organismů natolik rušivý vliv, že rušený prostor opustí, po skončení prací se pak vrátí na původní místa. Lze také předpokládat, že rekolonizace dotčených ploch po ukončení prací bude velmi rychlá, neboť dotčený úsek toku je krátký a okolní a akvatické biotopy i terestrické biotopy nabízí dostatek refugií pro rušené druhy živočichů.

Realizace záměru svým rozsahem a způsobem provedení **neohroží obecně chráněné druhy rostlin a živočichů** na bytí a nepovede k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí.

Důležitou součástí obecné ochrany druhů je ochrana volně žijících ptáků. Realizace záměru svým rozsahem a způsobem provedení však nepovede k jejich úmyslnému usmrcování nebo odchyty, k úmyslné poškozování nebo ničení jejich hnízd a vajec nebo odstraňování hnízd, a k úmyslné vyrušování těchto ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat. Stavební realizace záměru je třeba provést v mimohnízdním období, kdy vlivy na avifaunu budou minimální. V podzimním a zimním období navíc tažní ptáci dotčené území opustí.

Celkově lze hodnotit vliv realizace záměru ve vztahu k ochrannému režimu obecně chráněných druhů rostlin a živočichů jako **nevýznamný**, neboť nedojde k ohrožení a poškození jejich populací a jimi obývaných biotopů. Naopak z dlouhodobého hlediska lze považovat opravu toku nezbytnou pro zajištění vodohospodářských funkcí, zejména pro ochranu před účinky vysokých průtoků.

4.1.4. Vliv na dřeviny rostoucí mimo les

Dřeviny jsou chráněny před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (§ 46 a 48) nebo ochrana podle zvláštních předpisů). Péče o dřeviny, zejména jejich ošetřování a udržování je povinností vlastníků. Při výskytu nákazy dřevin epidemickými či jinými jejich vážnými chorobami, může orgán ochrany přírody uložit vlastníkům provedení nezbytných zásahů, včetně pokácení dřevin. (§ 7 zák. č. 114/1992 Sb.)

Realizace záměru předpokládá kácení náletových dřevin v průtočném profilu koryta, kácené dřeviny lze nahradit výsadbou mimo koryto.

4.1.5. Vliv na krajinný ráz

Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině. (§ 12, odst. 1, zák. č. 114/1992 Sb.)

Záměr nepředpokládá umístění nových antropogenních prvků a struktur do krajiny, jedná se o vodohospodářskou úpravu území. Navrhovaná opatření představují zcela marginální plošný zásah do území. Přirozená sukcese rostlinných společenstev obnoví vegetační kryt disturbovaných ploch při terénních pracích, takže **realizace záměru a jeho trvalý provoz krajinný ráz území nezmění.**

4.1.6. Vliv na biotopy a populace zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Vybrané živočichy, kteří jsou chráněni i uhynulí, stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem. Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. (§ 50, odst. 1a 2, zák. č. 114/1992 Sb.)

V zájmovém území prokázán výskyt 6 zvláště chráněných druhů živočichů, kteří mají přímou biotopovou vazbu na dotčené území:

skokan zelený – *Pelophylax esculentus* s.l. – KO / SO
ještěrka obecná – *Lacerta agilis* – SO
užovka obojková – *Natrix natrix* – O
užovka podplamatá – *Natrix tessellata* – KO
ledňáček říční – *Alcedo atthis* – SO
vlaštovka obecná – *Hirudo rustica* – O

Obojživelníci

Akvatický biotop je klíčovým biotopem pro reprodukci obojživelníků, pro skupinu **zelených skokanů** je zároveň zimovištěm. V posuzovaném úseku toku se vyskytují ojediněle jedinci skokanů, jejichž původ je v korytě řeky Dyje, do potoka Leska jedinci vystupují pouze v průběhu sezóny. Pro ochranu obojživelníků je mimořádně důležité, aby práce nezasáhly do klíčové fenofáze obojživelníků, tj. jarní migrace na místa rozmnožování a období reprodukce a vývoje juvenilních stadií. Lze předpokládat, že koryto toku je v jarním období důležitou migrační trasou, zatímco po zbytek sezóny se jedná o výrazně suboptimální biotop, který je osídlen jen řidce. Koryto toku neumožňuje zimování zelených skokanů, takže případná realizace záměru v podzimním a zimním období (říjen – březen) tyto zvláště chráněné živočichy neohrozí. Celkově lze hodnotit vliv realizace záměru za výše uvedených podmínek na populaci obojživelníků jako indiferentní.

Protože zásah nepředstavuje škodlivý zásah do biotopu a přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů obojživelníků, **není pro jeho realizaci nezbytné povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů dle ust. § 56 zák. č. 114/1992 Sb.**

Plazi

Užovka obojková a užovka podplamatá byly zjištěny v blízkosti zaústění potoka Leska do Dyje, řeka Dyje představuje pro oba druhy hlavní biotop. Nelze vyloučit jejich

občasné pronikání do prostoru nejnižší části koryta, jejich výskyt zde je však náhodný. Oba druhy užovek jsou velmi plaché a na rušení reagují útekem mimo rušené území, aby jej po dokončení prací opět osídlily. Intenzita rušivých vlivů nedosáhne hodnot, které by bylo možno považovat za škodlivý zásah do biotopu a přirozeného vývoje tohoto zvláště chráněného druhu. Obdobně lze hodnotit vliv záměru na **ještěrku obecnou**, která byla pozorována v prostoru parčíku výslunných březích potoka Leska.

Protože zásah nepředstavuje škodlivý zásah do biotopu a přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů plazů, **není pro jeho realizaci nezbytné povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů dle ust. § 56 zák. č. 114/1992 Sb.**

Ptáci

Vlaštovka obecná nemá bezprostřední, přímou a zároveň nenahraditelnou biotopovou vazbu, potravní či hnízdní, na posuzované území. Naopak okolní biotopy a širší okolí lokality nabízí dostatek hnízdních i potravních příležitostí pro tento druh. **Ledňáček říční** je vázán na tok Dyje, bezrybný úsek potoka Lesky nevyhledává.

Pro všechny zjištěné zvláště chráněné druhy živočichů lze konstatovat, že s ohledem na rozlohu dotčeného území a biotopovou nabídku v blízkém i širším okolí, bude rušivý vliv při realizaci záměru působit s velmi malou intenzitou, lokálně a časově omezeně. Pro všechny tyto druhy pak platí, že v širším okolí záměru je dostatek refugií, kam se rušené organismy mohou uchýlit a odkud budou území záměru opět kolonizovat po ukončení prací. Rušivé vlivy záměru budou plně reversibilní, a to i pro výše uvedené zvláště chráněné druhy obojživelníků, plazů a ptáků.

4.2. Předpokládané nepřímé vlivy

S ohledem na jasné plošné vymezení jednotlivých součástí záměru významné nepřímé vlivy nepředpokládám. Rušivé vlivy budou působit pouze dočasně a krátkodobě při vlastních stavebních a terénních pracích, po ukončení prací bude území rekolonizováno adekvátními druhy organismů.

4.6. Návrh opatření k vyloučení negativního vlivu

Vzhledem k absenci významných přímých i nepřímých vlivů není nezbytné přijímat zvláštní technická řešení. **Časový harmonogram by se měl vyhnout období reprodukce obojživelníků (duben až květen) a hnízdění ptáků (duben až červenec). Optimálním obdobím pro realizaci záměru jsou podzimní a zimní měsíce (říjen až březen).**

K eliminaci negativních vlivů v důsledku technologické nekázně nebo selhání lidského faktoru lze doporučit, aby realizace záměru probíhala za **odborného biologického dozoru** (ekodozoru) odborně způsobilou osobou. S ohledem na absenci významných negativních vlivů na potenciálně dotčené biocenózy nepovažuji monitoring za nezbytný. Za významnější a účinnější považuji odborný biologický dozor.

5. SHRNU TÍ A ZÁVĚR

Po zhodnocení předložené dokumentace a výsledků terénních šetření konstatují, že posuzovaný záměr „**Leska, ř. km 0,015 – 0,145, Dobšice, úprava koryta**“ **není ve významném konfliktu se zákonem chráněnými zájmy ochrany přírody z hlediska ochranných režimů:**

- významného krajinného prvku vodní tok
- územního systému ekologické stability
- biotopů a populací rostlin a živočichů
- dřevin rostoucích mimo les
- krajinného rázu
- biotopů a populací zvláště chráněných druhů rostlin živočichů

Realizace záměru není podmíněna povolením výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů dle ust. § 56 zák. č. 114/1992 Sb. K omezení negativních účinků záměru doporučuji dodržovat navržená opatření, zejména vhodný harmonogram prací a zajištění biologického dozoru stavby.

Zahrádka

V Malešovicích 24.9.2020

RNDr. Jiří Zahrádka, CSc.